

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2016. gada 7. septembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Gunārs Kusiņš un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto sabiedrības ar ierobežotu atbildību [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 195/2016),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Kriminālprocesa likuma 631. panta trešo daļu, ciktāl tā neparedz iespēju iesniegt kasācijas sūdzību par tiesas lēmumu procesā par noziedzīgi iegūtu mantu, 662. panta pirmo daļu, ciktāl tā neparedz iespēju izskatīt no jauna tādus tiesas nolēmumus, kurus nevar pārsūdzēt kasācijas instancē, un 663. panta pirmo daļu, ciktāl tā ar mantu saistītajām personām procesā par noziedzīgi iegūtu mantu neparedz tiesības iesniegt pieteikumu par tiesas nolēmuma izskatīšanu no jauna (turpmāk – apstrīdētās normas), par neatbilstošām Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91., 92. un 105. pantam. Tāpat pieteikumā lūgts atzīt Kriminālprocesa likuma 631. panta trešo daļu, ciktāl tā neparedz tiesas lēmuma procesā par noziedzīgi iegūtu mantu pārsūdzēšanu kasācijas instancē, par spēkā neesošu attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju no tās pamattiesību aizskāruma rašanās brīža.

2. Kriminālprocesa likuma 631. panta trešā daļa nosaka: „Izskatot sūdzību vai protestu, tiesa var atcelt rajona (pilsētas) tiesas lēmumu un pieņemt šā likuma 630. pantā minēto lēmumu. Lēmums nav pārsūdzams.”

Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmā daļa paredz: „Spēkā stājušos tiesas nolēmumu var izskatīt no jauna, ja tas nav skatīts kasācijas kārtībā, pēc šā likuma 663. pantā minēto personu pieteikuma vai protesta.”

Savukārt šā likuma 663. panta pirmā daļa noteic, ka pieteikumu par tiesas nolēmuma izskatīšanu no jauna notiesātās un attaisnotās personas uzdevumā vai tādas personas uzdevumā, pret kuru ar tiesas lēmumu kriminālprocess izbeigts, var iesniegt advokāts.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējas prasījums izvērtēt likuma normu atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā.

5.1. No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija, izskatot prokurora protestu par lēmumu, ar kuru izbeigts process par noziedzīgi iegūtu mantu, (*datums*) citstarp nolēma, ka mantai, kas esot piegādāta Pieteikuma iesniedzējai, ir saistība ar noziedzīgu nodarījumu un tā ir atdodama citam komersantam. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 631. panta trešo daļu minētais lēmums nav pārsūdzams. Līdz ar to Kriminālprocesa likuma 631. panta trešā daļa Pieteikuma iesniedzējai ir piemērota.

Tāpat arī Pieteikuma iesniedzēja (*datums*) iesniegusi Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā pieteikumu par Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas (*datums*) nepārsūdzamā lēmuma izskatīšanu no jauna. Minētais pieteikums (*datums*) nosūtīts atpakaļ Pieteikuma iesniedzējai, norādot, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu nav paredzēta nolēmuma pārsūdzēšana kasācijas kārtībā, tāpēc Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmā daļa nenosaka Pieteikuma iesniedzējai tiesības iesniegt pieteikumu par lēmuma, kas stājies spēkā, izskatīšanu no jauna. Tādējādi Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmā daļa ir radījusi Pieteikuma iesniedzējai negatīvas tiesiskas sekas.

Ņemot vērā minēto, Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu par Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas un 662. panta pirmās daļas atbilstību Satversmei, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

5.2. Pieteikumā norādīts, ka arī Kriminālprocesa likuma 663. panta pirmā daļa liedz Pieteikuma iesniedzējai tiesības iesniegt pieteikumu par tai nelabvēlīgā Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas lēmuma izskatīšanu no jauna.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa nosaka: „Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai.” Savukārt šā panta sestās daļas 1. punkts prasa šādu uzskatu juridiski pamatot. Minētā tiesību norma ir skatāma kopsakarā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu, atbilstoši kuram pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums.

Satversmes tiesa ir secinājusi, ka jēdziens „aizskar” prasa, lai pastāvētu pamatota iespējamība, ka apstrīdētā norma aizskar pieteikuma iesniedzēju (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 22. februāra sprieduma lietā Nr. 2001-06-03 secinājumu daļas 2.4. punktu*). Personas pamattiesību aizskārums Satversmes tiesas likuma izpratnē ir saprotams tādējādi, ka apstrīdētā norma rada nelabvēlīgas sekas tieši pieteikuma iesniedzējam. Par konstitucionālās sūdzības priekšmetu var būt vienīgi konkrēts un tiešs personas pamattiesību aizskārums (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 11. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2002-07-01 3. punktu*). Personai ir jāsniedz ticams pamatojums tam, ka tiesību normas izraisītās nelabvēlīgās sekas rada tai pamattiesību aizskārums (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 22.1. punktu*).

Pieteikumā norādīts, ka Kriminālprocesa likuma 663. panta pirmā daļa, ciktāl tā ar mantu saistītajām personām procesā par noziedzīgi iegūtu mantu neparedz tiesības iesniegt pieteikumu par tiesas nolēmuma izskatīšanu no jauna, radīs

Pieteikuma iesniedzējai nākotnē sagaidāmu pamattiesību aizskārumu, jo tā nav uzskatāma par personu, kura saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 663. pantu ir tiesīga iesniegt šādu pieteikumu.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem secināms, ka Kriminālprocesa likuma 663. panta pirmā daļa Pieteikuma iesniedzējai nav piemērota. Tādējādi tā nav radījusi tiešu un šobrīd pastāvošu Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizskārumu.

Satversmes tiesas praksē ir atzītas personas tiesības iesniegt konstitucionālo sūdzību nākotnē sagaidāma vai potenciāli iespējama pamattiesību aizskāruma gadījumā (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 22. februāra sprieduma lietā Nr. 2001-06-03 secinājumu daļas 2.4. punktu un 2002. gada 20. maija spriedumu lietā Nr. 2002-01-03*). Nākotnē sagaidāms pamattiesību aizskāruma nozīmē, ka pastāv pamatota un ticama iespējamība, ka apstrīdētās normas piemērošana varētu radīt nelabvēlīgas sekas konstitucionālās sūdzības iesniedzējam (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 18. februāra sprieduma lietā Nr. 2009-74-01 12.1. punktu*).

Nākotnē sagaidāms aizskāruma ir tāds, kas neizbēgami iestāsies pēc kāda noteikta laika, piemēram, izsludināta likuma spēkā stāšanās, noteikta vecuma sasniegšana u.c.

Vērtējot nākotnē sagaidāmu personas pamattiesību ierobežojumu un izlemjot jautājumu par lietas ierosināšanu, Satversmes tiesa ņem vērā gan risku, ka šis ierobežojums nenovēršami skars konkrēto personu, gan arī iespējamo personas tiesisko interešu aizskārumu (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 22. jūnija sprieduma lietā Nr. 2009-111-01 10. punktu*).

Savukārt potenciāli iespējams aizskāruma ir tāds, attiecībā uz kuru pastāv saprātīgi ticama iespējamība, ka tas varētu aizskart personas pamattiesības, iestājoties no personas gribas neatkarīgiem apstākļiem.

Satversmes tiesa ir arī norādījusi, ka tiesību normā ietverts aizliegums vai imperatīva prasība nav pietiekams pamats, lai uzskatītu, ka pamattiesību aizskāruma potenciāli radīsies nākotnē, un atzītu personai tiesības iesniegt konstitucionālo sūdzību. Potenciāls pamattiesību aizskāruma var būt pamats lietas ierosināšanai un izskatīšanai pēc būtības tikai tādos gadījumos, kad likumā paredzētās nelabvēlīgās sekas, kas personai iestātos tiesību normas piemērošanas gadījumā, radītu tai būtisku kaitējumu (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 23.2. punktu*). Satversmes tiesas kolēģija katrā individuālā gadījumā vērtē šāda aizskāruma esamību un noskaidro, vai ir pamats ierosināt lietu un pēc būtības izvērtēt personas prasījumu.

Pieteikumā nav ietverts Satversmes tiesas praksē nostiprinātajiem kritērijiem atbilstošs juridiskais izvērtējums tam, ka pastāvētu nākotnē sagaidāms vai potenciāli iespējams Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārums.

Pieteikuma iesniedzēja nav arī juridiski pamatojusi, ka Kriminālprocesa likuma 663. panta pirmās daļas iespējamās piemērošanas gadījumā tai tiks radīts būtisks un nenovēršams pamattiesību aizskārums, kas prasītu lietas ierosināšanu Satversmes tiesā pirms minētās tiesību normas piemērošanas.

Līdz ar to pieteikums prasījumā par Kriminālprocesa likuma 663. panta pirmās daļas atbilstību Satversmei neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā, 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

6. Satversmes tiesas likums noteic, ka personas pieteikums Satversmes tiesai ir atzīstams par konstitucionālo sūdzību un lieta ierosināma tad, ja tas atbilst prasībām, kas noteiktas šā likuma 18. un 19.² pantā.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu pieteikumu var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt aizskartās pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punktam konstitucionālajā sūdzībā ir jāpamato, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

Pieteikumā norādīts, ka Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta (*datums*) paziņojumu, ar kuru pieteikums par Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas lēmuma jaunu izskatīšanu nosūtīts atpakaļ Pieteikuma iesniedzējai un kas esot radījis Pieteikuma iesniedzējai pamattiesību aizskārums, nav iespējams pārsūdzēt, tāpēc neesot vispārējo tiesību aizsardzības līdzekļu Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizsardzībai.

Satversmes tiesas kolēģija norāda, ka Pieteikuma iesniedzējas minētās negatīvās tiesiskās sekas, proti, mantas atzīšana par saistītu ar noziedzīgu nodarījumu un tās atdošana citam komersantam, visupirms ir iestājušās ar Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas (*datums*) nepārsūdzamā lēmuma pieņemšanu.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka situācijā, kad tiesību norma paredz skaidru un nepārprotamu aizliegumu kādu lēmumu pārsūdzēt tiesā, personai nav citu iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem (*sk. Satversmes tiesas 2014. gada 10. jūnija sprieduma lietā Nr. 2013-18-01 9. punktu*). Subsidiaritātes principa ievērošanai nepieciešams izsmelt reālās un

efektīvās iespējas aizstāvēt aizskartās pamattiesības, nevis izmantot jebkurus teorētiski iespējamus tiesību aizsardzības līdzekļus, kas varētu jebkādā veidā attiekties uz pieteikuma iesniedzēja situāciju (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*). Pieteikuma iesniegšana par nolēmuma izskatīšanu no jauna nav uzskatāma par vispārējo tiesību aizsardzības līdzekli Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas izpratnē. Ņemot vērā to, ka Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas (*datums*) lēmums procesā par noziedzīgi iegūtu mantu nav pārsūdzams, prasījumā par Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas, ciktāl tā neparedz iespēju iesniegt kasācijas sūdzību par tiesas lēmumu procesā par noziedzīgi iegūtu mantu, atbilstību Satversmei vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizsardzībai nepastāv.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otro teikumu, ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskārums brīža. Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību iespējamā aizskārums brīdis ir saistāms ar Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas (*datums*) nepārsūdzamā lēmuma pieņemšanu. Tādējādi Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrajā teikumā ietvertais sešu mēnešu termiņš ir skaitāms no minētā tiesas lēmuma pieņemšanas datuma.

Sešu mēnešu termiņš, kurā Pieteikuma iesniedzējai bija tiesības iesniegt konstitucionālo sūdzību par Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas atbilstību Satversmei, beidzās (*datums*). Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2016. gada 9. augustā, līdz ar to par šo prasījumu Pieteikuma iesniedzēja ir nokavējusi termiņu konstitucionālās sūdzības iesniegšanai un pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrā teikuma prasībām.

7. No pieteikuma izriet, ka Augstākās tiesas Krimināllietu departaments, (*datums*) nosūtot pieteikumu par Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas lēmuma izskatīšanu no jauna atpakaļ Pieteikuma iesniedzējai, atsaucies uz Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmo daļu un norādījis, ka Pieteikuma iesniedzēja nav tiesīga iesniegt šādu pieteikumu.

Šāda Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta rīcība nav pārsūdzama. Tādējādi arī prasījumā par Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas, ciktāl tā neparedz iespēju izskatīt no jauna tādus tiesas nolēmumus, kurus nevar pārsūdzēt

kasācijas instancē, atbilstību Satversmes normām nepastāv vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizsardzībai.

Attiecībā uz Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas atbilstības Satversmei izvērtēšanu termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no (*datums*), kad pieteikums par Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas lēmuma izskatīšanu no jauna nosūtīts atpakaļ Pieteikuma iesniedzējai.

Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2016. gada 9. augustā. Tādējādi prasījumā par Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas atbilstību Satversmei minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

8. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā ir jānorāda juridiskais pamatojums, proti, jāpamato katras apstrīdētās normas neatbilstība katrai augstāka juridiska spēka tiesību normai. Likuma prasība par juridisko pamatojumu nozīmē, ka pieteikuma iesniedzējam ir pienākums sniegt juridiskus argumentus, vai konkrētā situācija ietilpst attiecīgo pamattiesību tvērumā, vai apstrīdētajā normā ir ietverts tiesību ierobežojums, vai šis ierobežojums ir noteikts ar likumu, vai ierobežojumam ir leģitīms mērķis un vai tas ir samērīgs ar leģitīmo mērķi.

8.1. Lai arī pieteikumā norādīts uz Satversmes 91. panta pārkāpumu, tomēr tajā ietvertie argumenti attiecas tikai uz Satversmes 91. panta pirmajā teikumā noteikto vienlīdzības principu.

Pieteikumā minēts, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu atšķirībā no citiem tiesvedības procesiem ir liegts tajā iesaistītajām personām vērsties kasācijas instancē. Tas savukārt novedot pie neiespējamības izmantot arī Kriminālprocesa likuma 662. pantā paredzētās tiesības.

Satversmes tiesa atzinusi, ka, izvērtējot kādas normas atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, nepieciešams noskaidrot, pirmkārt, vai un kuras personas (personu grupas) atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos; otrkārt, vai apstrīdētā norma paredz atšķirīgu attieksmi; treškārt, vai atšķirīgajai attieksmei ir objektīvs un saprātīgs pamats, proti, vai tai ir leģitīms mērķis un vai ir ievērots samērīguma princips (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2011. gada 10. jūnija sprieduma lietā Nr. 2010-69-01 10. punktu*). Pieteikumā attiecībā uz Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas iespējamo neatbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam šāds izvērtējums nav ietverts.

Tādējādi prasījums izvērtēt Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

8.2. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmā daļa, ciktāl tā neparedz iespēju izskatīt no jauna tādus tiesas nolēmumus, kurus nevar pārsūdzēt kasācijas instancē, neatbilst Satversmes 92. pantam. Tomēr no pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzēja apstrīd minētās Kriminālprocesa likuma normas atbilstību tikai Satversmes 92. panta pirmajam teikumam.

Pieteikumā norādīts, ka Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmā daļa pilnībā liedz Pieteikuma iesniedzējai tiesas aizsardzību, jo kasācijas instances nepieejamība procesā par noziedzīgi iegūtu mantu nedrīkst atņemt personai tiesības prasīt lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar materiālo un procesuālo normu būtiskiem pārkāpumiem.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka nedz Satversmes 92. panta pirmais teikums, nedz Latvijai saistošās starptautisko cilvēktiesību normas neparedz personas subjektīvās tiesības ikvienu tiesas nolēmumu pārsūdzēt apelācijas un kasācijas kārtībā (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2013. gada 21. oktobra sprieduma lietā Nr. 2013-02-01 10. punktu*). No pieteikumā ietvertā juridiskā pamatojuma neizriet tas, ka Satversmes 92. panta pirmais teikums paredzētu likumdevēja pienākumu nodrošināt procesā par noziedzīgi iegūtu mantu iespēju iesniegt Augstākajā tiesā pieteikumu par nolēmuma izskatīšanu no jauna.

Tādējādi prasījums izvērtēt Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas atbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

8.3. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka citstarp Kriminālprocesa likuma 662. pants neatbilst Satversmes 105. pantam. Vienlaikus Pieteikuma iesniedzējas argumenti skar tikai minētās likuma normas atbilstības Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam izvērtēšanu.

Tomēr pieteikumā nav norādīts atsevišķs juridiskais pamatojums Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas, ciktāl tā neparedz iespēju izskatīt no jauna tādus tiesas nolēmumus, kurus nevar pārsūdzēt kasācijas instancē, iespējamai neatbilstībai Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam.

Pieteikuma iesniedzēja citstarp apšaubā Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmajā daļā ietvertā iespējamā īpašuma tiesību ierobežojuma leģitīmā mērķa esamību, taču arī īsi norāda, ka to bija iespējams sasniegt ar citiem, indivīda tiesības mazāk aizskarošiem līdzekļiem. Tas esot bijis izdarāms, paredzot personai tiesības procesā par noziedzīgi iegūtu mantu vērsties kasācijas instances tiesā vai arī lūgt nolēmuma izskatīšanu no jauna sakarā ar materiālo vai procesuālo likuma normu būtisku pārkāpumu.

Satversmes tiesa jau vairākkārt ir norādījusi: ja kāds iespējamais alternatīvais līdzeklis noved pie salīdzinoši liela darba apjoma pieauguma valsts institūcijām (piemēram, tiesām), tad nav iespējams apgalvot, ka šāds regulējums sasniegtu leģitīmo mērķi tieši tādā pašā kvalitātē (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2012-15-01 18.3.2. punktu un 2014. gada 7. jūlija sprieduma lietā Nr. 2013-17-01 28. punktu*). Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējas vispārīgā norāde par iespēju sasniegt leģitīmo mērķi ar citiem, indivīda tiesības mazāk aizskarošiem līdzekļiem, nav uzskatāma par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē.

Tādējādi prasījums izvērtēt Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas atbilstību Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

8.4. Pieteikuma iesniedzēja, citējot tiesu praksi un tiesību doktrīnu, arī īsi norāda, ka Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmā daļa neatbilst no Satversmes 1. panta izrietošajam taisnīguma principam. Piemēram, ka „atbilstoši objektīvai izpratnei par taisnīgumu ikviens saņem to, kas viņam pienākas”. Šādi vispārīgi apgalvojumi nav uzskatāmi par pieteikuma juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē.

Līdz ar to prasījums izvērtēt Kriminālprocesa likuma 662. panta pirmās daļas atbilstību Satversmes 1. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 195/2016).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš